

PAR. 1 AANLEIDING TOT AANPASSING VAN DE HUIDIGE NOTA.

In de raadsvergadering van 8 februari 1993 heeft de raad de nota "Horeca in Enkhuzen" vastgesteld. Het doel daarvan was in de eerste plaats een beleid te formuleren omtrent het hanteren van de meetlijnen in de bestemmingsplannen. In die nota staan de straten in een bepaald deel van de binnenstad vermeld waar in principe nieuwe horeca-inrichtingen kunnen worden gevestigd. Tevens zijn daarin de verschillende soorten van horeca ondergebracht in een aantal categorieën.

Aldus was, naast de bestemmingsplannen voor de binnenstad, een instrumentarium beschikbaar gekomen om aanvragen voor nieuwe horeca-inrichtingen en veranderingen van een lichtere categorie horeca in een zwaardere te kunnen toetsen.

De ervaringen die zijn opgedaan met de toepassing van de nota geven aanleiding die op een aantal aspecten aan te passen. Tevens kan dan van de gelegenheid gebruik worden gemaakt om de gegevens in de nota, naar aanleiding van de sinds 1993 verleende horeca-vrijstellingen, te actualiseren. Door middel van de onderhavige "NOTA VRIJSTELLINGENBELEID HORECA ENKHUIZEN 1997", die derhalve de nota "Horeca in Enkhuzen" uit 1993 vervangt, wordt daaraan gestalte gegeven. Verder behelst deze nieuwe nota een enkele mogelijkheid tot uitbreiding van het aantal horeca-vestigingen.

Naast dit planologische vrijstellingenbeleid beslaat het verschijnsel horeca nog een aantal beleidsterreinen. Onder andere kan daarbij gedacht worden aan de milieu-aspecten, de paracommercie, de drank- en horeca-problematiek, de openbare orde-aspecten en het terrassenbeleid. Het ligt in de bedoeling om de behandeling van alle beleidsterreinen de horeca betreffende te zijner tijd samen te voegen in een integraal horeca-beleidsplan.

De onderhavige nota loopt daarop vooruit maar zal uiteraard dan van dat beleidsplan deel gaan uitmaken.

PAR. 2 JURIDISCH KADER.

Primair vormen de bestemmingsplannen voor de binnenstad het juridisch kader voor het al dan niet toestaan van (uitbreiding van) horeca-inrichtingen.

Op basis van het daarin neergelegde meetlijnsysteem kan worden bepaald of er ruimte is om nieuwe horeca-inrichtingen toe te staan c.q. bestaande inrichtingen uit te breiden. Daarbij is de systematiek zo dat er bij elke aanvraag een vrijstellingsprocedure gevoerd moet worden op grond van het bestemmingsplan (binnenplanse vrijstelling) waarbij ons college beslist op de aanvraag. In de praktijk wordt, alvorens wij op een aanvraag beslissen, de raadscommissie ROEZ om advies gevraagd.

Opgemerkt wordt dat er in de meeste meetlijnen geen of vrijwel geen ruimte meer is voor horeca-uitbreiding. Als er op grond van de bestemmingsplannen geen mogelijkheden zijn om horeca te vestigen c.q. uit te breiden is er daarnaast nog de vrijstellingsmogelijkheid van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (buitenplanse vrijstelling).

Met gebruikmaking van dit instrument kunnen nieuwe horeca-inrichtingen en uitbreidingen van bestaande inrichtingen gerealiseerd worden. Alvorens vrijstelling op grond van dit artikel te kunnen verlenen is een "verklaring van geen bezwaar" van gedeputeerde staten benodigd.

Indien in een concreet geval zou worden besloten tot het voeren van één van bovengenoemde vrijstellingsprocedures, betekent dat uiteraard niet dat de aanvraag automatisch zal worden gehonoreerd. Immers, gegronde bezwaren van belanghebbenden kunnen ertoe leiden dat de aanvraag wordt afgewezen.

Vermeld dient nog te worden dat indien een bestaande horeca-inrichting wordt opgeheven, de bestemming die het betreffende pand op grond van het bestemmingsplan heeft, in ere hersteld wordt. Dit impliceert dat dan in de betreffende meetlijn, uiteraard na het voeren van een vrijstellingsprocedure, in principe een nieuwe horeca-inrichting kan worden gevestigd, dan wel dat een in de meetlijn gelegen bestaande horeca-inrichting kan worden uitgebreid.

PAR. 3 REIKWIJDTE VAN DE TOETSING.

Aangezien de basis van de toetsing wordt gevormd door de bepalingen van de bestemmingsplannen voor de binnenstad en dan met name die van "Vissershoek en havens" en "Centrum" en de vraag naar horeca zich vrijwel uitsluitend voordoet in de gebieden die deze twee plannen bestrijken, dient het horeca toetsings-regime aldaar van toepassing te zijn. Aanvragen betrekking hebbend op locaties die niet gelegen zijn binnen het territorium van de twee genoemde bestemmingsplannen vallen buiten het kader van deze nota. Normaal gesproken komen dergelijke aanvragen wegens strijd met het bestemmingsplan niet voor inwilliging in aanmerking. Mocht tóch eventueel medewerking worden overwogen, dan kan dat slechts geschieden door een vrijstellingsprocedure ex artikel 19 WRO of bestemmingsplan-wijziging. In verband hiermee kan onder meer worden gedacht aan de toekomstige situatie van het gebied "Tussen Twee Havens", de "Oksel" en de horeca-ontwikkelingen op het terrein van het buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum. In par. 7.1 wordt hierop nader ingegaan.

PAR. 4 UITGANGSPUNT VAN TOETSING.

Bij het toetsen van aanvragen dient als uitgangspunt te worden genomen enerzijds het zoveel mogelijk tegengaan van de overlast voor de buurtbewoners, maar anderzijds moet ook beseft worden dat Enkhuizen een toeristenstad is waar de tijd en de ontwikkelingen niet stil staan. En voorts moet worden bedacht dat de horeca in Enkhuizen een belangrijke bron van inkomsten is en aldus een voorname economische pijler voor de plaatselijke bevolking vormt.

Of er sprake is van overlast, is vaak subjectief bepaald en onder andere afhankelijk van het tijdstip en de tijdsduur. Wat overdag geen problemen geeft, kan in de avond- en nachturen overlast veroorzaken. Incidenteel nachtelijk rumoer gedurende een korte tijd zal meestal niet als overlast worden ervaren. Wel zal daarvan sprake zijn als het rumoer langere tijd aanhoudt of steeds terugkeert.

Het voorgaande in aanmerking nemende kunnen de volgende vormen van overlast, voortkomend uit de aanwezigheid van horeca, worden onderscheiden:

- § concentraties van mensen;
- § late openingstijden;
- § geluidhinder;
- § geur, stank en afval;
- § parkeer- en verkeersoverlast;
- § vandalisme.

PAR. 5 CATEGORIE-INDELING VAN HORECA-INRICHTINGEN GEMETEN NAAR DE MATE VAN OVERLAST.

Hoewel iedere indeling in meer of mindere mate arbitrair van karakter is wordt met de hieronder geformuleerde indeling getracht een kader te geven. Aan de hand daarvan kunnen aanvragen om nieuwe horeca-inrichtingen c.q. uitbreidingen van bestaande inrichtingen en het wijzigen van lichtere vormen van horeca in zwaardere worden behandeld. In het algemeen geldt dat de activiteit die in overwegende mate in de inrichting uitgevoerd wordt, bepalend is voor het antwoord op de vraag in welke categorie de betreffende inrichting thuishoort. Dit laatste betekent evenwel niet dat in een horeca 3-inrichting gepleegde activiteiten uit de categorieën 1 en 2, mogen worden gewijzigd in categorie 3-activiteiten. Voorbeeld: in een inrichting bestaande uit een restaurant en een discotheek mag het restaurant-gedeelte niet worden gewijzigd in een discotheek.

categorie 1

de gepleegde activiteit veroorzaakt in het algemeen geen of weinig overlast voor de omgeving.

Hieronder vallen:

hotel/pension en dergelijke: een inrichting waarin tegen vergoeding in hoofdzaak logies en ontbijt worden verstrekt, waarbij de logiseenheden uitsluitend

zijn ingericht als nachtverblijf.

klein restaurant,
theehuisje, viswinkel,
patisserie
en dergelijke:

inrichtingen ten behoeve van het bedrijfsmatig voor het gebruik ter plaatse verstrekken van uitsluitend alcoholvrije drank en/of zwak-alcoholhoudende drank en/of kleine eetwaren.

categorie 2

de gepleegde activiteit veroorzaakt in het algemeen enige overlast voor de omgeving

Hieronder vallen:

snackbar, snackloket,
cafeteria, afhaalwinkel
en dergelijke:

inrichting waarin of van waaruit bedrijfsmatig frituurwaren en/of bereide maaltijden en dergelijke, alsmede alcoholvrije en/of zwak-alcoholhoudende drank worden verstrekt.

restaurant en dergelijke:

een inrichting waar bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse in dezelfde onderneming bereide volledige maaltijden en alcoholhoudende dranken verstrekt worden, uitsluitend in combinatie met deze maaltijden; hierbij dient een volwaardige keuken aanwezig te zijn.

categorie 3

de gepleegde activiteit veroorzaakt in het algemeen veel overlast voor de omgeving.

café, eetcafé
en dergelijke:

inrichting waarin bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse alcoholvrije en alcoholhoudende drank worden verstrekt.

dancing/discotheek
en dergelijke:

inrichting waarin bedrijfsmatig voor gebruik ter plaatse alcoholvrije en alcoholhoudende drank worden verstrekt en waar gelegenheid tot dansen wordt gegeven.

NB 1.

Als bij een inrichting een terras hoort wordt dat geacht van die inrichting deel uit te maken.

NB 2.

Gemeenschapshuizen, sportkantines en dergelijke zijn geen horeca-inrichtingen in de zin van deze nota indien de aldaar uitgeoefende horeca is gelieerd aan de aldaar gebezigde sociaal-culturele- of sportactiviteiten. Als de uitgeoefende horeca geen band heeft met genoemde activiteiten, bijvoorbeeld als de inrichting verhuurd wordt voor een bruiloft, valt die horeca-uitoefening onder categorie 3 en is derhalve niet toegestaan.

NB 3. Een uitbreiding van een bestaande inrichting levert in het algemeen minder overlast op dan het vestigen van een nieuwe inrichting. Om die reden kan de mogelijkheid overwogen worden om uitbreidingen van niet-categorie 3-inrichtingen toe te staan.

NB 4. Snackbars die sluiten na de sluitingstijd van horeca in categorie 3, worden zelf ook tot categorie 3 gerekend.

PAR. 6 WIJZE VAN TOETSING.

Uit het bovenstaande is naar voren gekomen dat er een aantal toetsingsinstrumenten voor horeca-inrichting voorhanden is:

- § de in de bestemmingsplannen "Centrum" en "Vissershoeek en havens" neergelegde meetlijnen;
- § de beleidsuitgangspunten van deze nota, en
- § de vrijstellingsprocedure ex artikel 19 WRO.

Dit in aanmerking nemende dient de toetsing voor de vestiging van nieuwe horeca-inrichtingen c.q. uitbreidingen van bestaande inrichtingen dan als volgt te geschieden:

Biedt het betreffende bestemmingsplan nog ruimte?			
↓		↓	
ja		nee	
↓		↓	
kan de aanvraag op grond van deze nota in principe van deze nota worden gehonoreerd		kan de aanvraag op grond van deze nota in principe van deze nota worden gehonoreerd	
↓	↓	↓	↓
ja	nee	ja	nee
↓	↓	↓	↓
mogelijkheid tot voeren van binnenplanse vrijstellingsprocedure	betreft de aanvraag een uitbreiding van een bestaande horeca-inrichting niet zijnde een inrichting uit categorie 3	mogelijkheid tot voeren van binnenplanse vrijstellingsprocedure	betreft de aanvraag een uitbreiding van een bestaande horeca-inrichting niet zijnde een inrichting uit categorie 3
	↓		↓
nee	ja	nee	ja
↓	↓	↓	↓
aanvraag in beginsel afwijzen	mogelijkheid tot voeren van binnenplanse vrijstellingsprocedure	aanvraag in beginsel afwijzen	mogelijkheid tot voeren van buitenplanse vrijstellingsprocedure

PAR. 7 TOELAATBAARHEID VAN NIEUWE INRICHTINGEN C.O UITBREIDINGEN VAN - BESTAANDE INRICHTINGEN IN EEN BEPAALDE HORECA-CATEGORIE.

1. Wijziging ten opzichte van de oude nota.

Reeds tijdens het totstandkomingsproces van de nota uit 1993 kwam naar voren dat de vertegenwoordigers van de Koninklijke Horeca in Enkhuizen weinig heil zagen in een uitbreiding van het aantal bestaande horeca-inrichtingen, zoals die in het oorspronkelijke voorstel was voorzien. Daardoor zou de spoeling te dun worden. Ook de raad was van oordeel dat de aanvankelijk voorgestelde uitbreiding te ruim was. Een en ander resulteerde erin dat bij de vaststelling van de nota in 1993 het aantal toegestane nieuwe inrichtingen drastisch werd beperkt ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel.

In het algemeen wordt de toentertijd vastgestelde lijn voortgezet, zij het dat de ontwikkelingen sindsdien niet hebben stilgestaan en in de toekomst ook niet zullen stilstaan. In dat verband kan worden gedacht aan de toekomstige havenontwikkelingen, het verzamelgebouw "Tussen Twee Havens", een andere gebruiksmogelijkheid van het Groene Kruisgebouw in de Westerstraat en de horeca-ontwikkelingen in de "Oksel" en op het terrein van het buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum.

Ten aanzien van bovenvermelde ontwikkelingen staan wij op het standpunt dat het niet juist zou zijn rigide vast te houden aan een status quo die gebaseerd is op de oude nota.

In het licht daarvan kan een nieuwe horeca-inrichting in de categorie 1 of 2 naar ons oordeel nog worden toegelaten in het huidige Groene Kruisgebouw in de Westerstraat.

Verder achten wij het in dit verband toelaatbaar dat in het nog te realiseren verzamelgebouw op "Tussen Twee Havens" horeca in de categorieën 1 en 2 gevestigd wordt.

Voorts is met betrekking tot horeca-vestiging op het terrein van het buitenmuseum door gedeputeerde staten een "verklaring van geen bezwaar" verleend en daarop volgend hebben wij de bouwvergunning hiervoor afgegeven.

Daarentegen achten wij een voortgaande horeca-ontwikkeling in de Sint Janstraat, zoals die in de oude nota nog mogelijk werd gemaakt, thans ongewenst.

Tenslotte was het onder vigueur van de oude horecanota al mogelijk op het Venedie één nieuwe horeca-inrichting te realiseren. Die mogelijkheid is thans gehandhaafd.

2. Toelaatbaarheid van horeca uit de categorieën 1 en 2.

Deze horeca veroorzaakt in het algemeen in beperkte mate overlast in de omgeving. Derhalve kunnen nieuwe horeca-inrichtingen c.q. uitbreidingen van bestaande inrichtingen uit deze categorieën nog wel in een beperkt aantal straten worden toegestaan (zie het staatje hieronder). Hierbij geldt dat de inrichtingen moeten voldoen aan de horeca-inrichtingseisen (zie bijlage).

3. Toelaatbaarheid van horeca uit categorie 3.

Deze horeca veroorzaakt in het algemeen veel overlast voor de omgeving. Gelet daarop worden nieuwe inrichtingen in deze categorie c.q. uitbreidingen van bestaande inrichtingen, en het wijzigen van (delen van) inrichtingen uit de eerste twee categorieën in deze categorie, niet toegestaan.

Uitgaande van het bovenstaande en de sinds 1993 vergeven vrijstellingen wordt in onderstaand staatje weergegeven waar eventueel nog uitbreiding van horeca kan worden toegestaan.

Het betreft de volgende straten (peildatum: 13 oktober 1997):

Straat	aantal eventueel aanvaardbare nieuwe horeca-inrichtingen.	
	<i>categorie 2 of 1</i>	<i>categorie 3</i>
Dijk (tussen Zuiderspui en Wilhelminabrug)	1*	0
Venedie	1	0
Westerstraat (Groene Kruisgebouw)	1	0

- Bij de behandeling van het bestemmingsplan Vissershoeek en havens en de oude horeca-nota gereserveerd voor "Die Drie Haringhe" (meetlijn biedt geen ruimte, dus artikel 19-procedure nodig).

NB

Overall waar een inrichting uit een hogere categorie is toegestaan, mag ook een inrichting uit een lagere categorie worden gevestigd. Indien dat geschiedt, wordt die situatie vervolgens als uitgangspunt genomen. Dat wil zeggen dat de vrijstellingsbeschikking aangepast wordt aan de gepleegde activiteiten uit de lagere categorie en dat het niet zonder nieuwe vrijstellingsprocedure mogelijk is om wederom een horeca-activiteit uit een zwaardere categorie in het betreffende pand te vestigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Enkhuizen van 13 oktober 1997

De secretaris, De voorzitter,